

AFRIKA'KO IPUIN/ALEGIAK
12.-NARRUAGAITIK ETSIAIAK

Lar goratuak izateak, lagunak goratzen ba'gaitue be, kalte egiten dausku. Ori jazoten jake Zaire'ko oillarrari eta muskerzarrari alegi onetan.

Muskerzarra bere adiskidea eban oillarra ikertzera joan zan bere lagunakaz.

Oillarrak dana eukan gertu erreka-ko jauna zan muskerzarra artzeko: Oilloak gertatu eben jatekoa eta edatekoa, antzarrak egopzkiak eta errariak, faraonak lapikokoa, baso-auntzak okelea eta tiña aundietan egoan ardaa. Txitatxuak be pozik egozan jai aundi bat ospatzeko.

Muskerzarrak ondo jan eta edan ondoren, berbaldi au egin eban:

-Oillar adiskidea! Zu zara lumadun guztien artean nagusia, ni eta nire lagunak eskerrak emoten dautzuguz. Pozik gagoz ain ondo artu gozuzalako. Baiña etxerantza, erreka-ondorantza, joan bear dogu. Nik gomutaki bat eskatuko neuskizu, gure adizkidetasuna betiko gogoratu dagiskun.

Oillarrak beingoan erantzun eutson:

-Zer emon neuskizu, adiskide?

-Ara, zeure lumak emon egistazuz kapela eder bat egiteko. Ikusten nabenak esango dauste:

-Non aurkitu dozuz ain luma ederrak?

Oillarraren gangarra zuritu egin zan eta esan eban:

-Ederto! Itxaron apur baten...

Etxera joan eta margo guztietako lumak ekarri ebazan:

-Artu, nai dozuzan guztiak. Oneik kurukuru'renak dira, beste oneik, gorriak, Nkoso'renak eta oneik beti izaten dira erriko nagusientzat. Ikusi beste oneik be, papagaioarenak dira...

Baiña muskerzarrak esan eutson:

-Ai, adiskide! Zer dira guzti orreik zure luma ederren parean? Zu nagusia zara eguzkia agertzen danetik eta beste orreik ez dira ezer zure parean!

Eta beste bagerik, muskerzarrak agiñakaz artu ebazan oillarraren buztaneko lumak eta joan egin zan bere lagunakaz.

Laster urreratu jakozan oilloak babesteko eta ezkutatzeko. Oillarrak beti illun egotea nai eban, lotsatuta ez geratzeko.

Errian gizonak eta umeak, ondo lo egin ondoren, zabaldu ebezan euren begiak, baiña kanpoan oraindiño illun egoan. Gizonak lanera joan nai eben, baiña ezin, kukurrukua entzun bagerik. Andrak txaboletatik urten eben argia eskuan ebela eta sortaldera begiratzen eben, baiña eguzkirik ez! Eguzkia lo egoan kukurrukua entzun arte.

Errekearen beste aldean egoan eta ango egaztien errege zan lengusuak, igarri eban zerbait jazoten zala eta kukurruku egin eban. Laster urten eban eguzkiak eta baketsu geratu ziran guztiak.

Illargiak be urten eban gabaz, eguzkia-
ren aurkako bira egin eban eta lotara joan
zan. Gero beste aitzak etorri ziran eta az-
kenean urten eban oillarrak beronen etxe-
tik. Barriro lumaz jantzita egoan eta lengo
arrotasuna be etorri jakon.

-Arin! Esan eutsen oilloai. Gertatu zai-
teze! Biar joango gara muskerzarra ikuste-
ra.

Urrengo egunean joan ziran pozik eta
kantuka. Txitatxuak pozen, mundua aun-
dia zala lenengoz ikusi ebelako. Errekara
jatzi ziran eta oilloak arrituta pikua zabal-
du eben:

-Zenbat ur!- esan eben guztiak batera.

Muskerzarraren errian dana eta ondo
gertatu eben oillarrari ostatua emoteko.
Naikoa jan eta edan eben, abestiak eta dan-
tzak be izan ziran eta ur-zaldiak muzturra
kanpoan ebela dana begiratzen eben arri-
tuta.

Oillarrak, agur egiteko orduan, berbal-
dia egin gura izan eban:

-Muskerzar adiskidea! Zu baiño jaun
aundiagorik iñon ez dago, zure errialako
erririk be ez. Zu zara nagusi uretan eta leo-
rrean. Baiña joan egin bear dot eta gomu-
taki bat eskatzen dautzut; gauza ona izan
daitela, ikusten dabenean guztiak esan da-
gien:

-Non aurkitu dozu gauza ain eder au?

Eta nik esango dautset:

-Au nire adiskide dan muskerzarraren
emoitza da!

-Bai, bai- esan eban muskerzarrak. Ezin
ezer ukatu zu lako lagun on bateri!

-Ara! Nire etxeko ormak apaindu bear
dodaz. Emoidazu orretarako zure narrua!

Muskerzarrak begiak irutan itxi eta ide-
gi ebazan eta esan eutson:

-Bai! Itxaron apur bat!

Sartu zan etxera eta zaku-bete narru-
gaz urten eban, neurri ta margo guztidu-
nak ziran.

-Artu nai dozuna! Au basauntzarena da,
au akerrarena, au tximinoarena. Eta iku-
si beste oneik: leoi-nabarrarenak dira. Oso
apaingarri onak!. Zuri munduan dagoan
edozer emongo neuskizu!

Baiña oillarrak ez eban poz aundirik
agertzen eta esan eutson:

-Baiña zer dira oneik zure narru ederra-
ren parean! Ori bat badala ederra eta sen-
doa asta-makillen eta gesien aurka, or bur-
diñeak ez dau egiten kili-kili baiño!

Eta beste bagerik, oillarrak eta lagunak
atera ebezan euren aitzoak, muskerzarra-
ren sabela ebagi eben eta narrua kendu eu-
tsoen. Billosik eta makal geratu zan! Errez
arerioen eskuetan jausteko eran.

Egun orretatik aurrera muskerzarra
eta oillarra etsai biurtu ziran.

† OLAZAR'tar Martin'ek

